

Partnerskabsaftale mellem Vesthimmerland Kommune og Læreruddannelsen i UCN

Indledning

Når læreruddannelsen i University College Nordjylland og Skoleafdelingen i Vesthimmerlands Kommune underskriver denne partnerskabsaftale, er det med afsæt i læreruddannelsesbekendtgørelsen fra 2013 og intentionerne bag denne om 'mere folkeskole i læreruddannelsen' og en 'bedre og styrket praktik'. Hvis intentionerne skal indfris, kræver det et større og bedre samarbejde mellem læreruddannelsen og kommunens skoleafdeling og med de forskellige skoler. Det skal ske ved, at kommunen og skolerne forstår sig selv som partnere i opgaven med at uddanne dygtige lærere – og mere konkret ved, at der etableres tættere samarbejde mellem lærerstuderende, undervisere på UCN og lærerne på skolerne samt deres elever.

Partnerskabsaftalen er gældende for de kommende 2 år eller indtil en af partner opsiger den.

Mål med partnerskabet

Gennem partnerskabet ønsker Vesthimmerlands Kommune og Læreruddannelsen i UCN at kvalificere og styrke:

- Den fælles forståelse for folkeskolens og læreruddannelsens opgaver og udfordringer - og muligheden for gennem samarbejde at kvalificere såvel udvikling af uddannelsen som af skolen.
- Kvaliteten af de lærerstuderendes praktik, så praktikperioden bliver centrale i de studerendes uddannelse til lærer.
- Praksissamarbejdet imellem praktikperioderne mellem elever, lærere og ledelse på praktikskolerne og studerende og undervisere fra læreruddannelsen – med det sigte at gøre skolens praksis til genstand for undersøgelser, erfaringsudveksling og læring for alle parter.
- Det tværgående samarbejde mellem kommune, skoler og læreruddannelsen om forsknings- og udviklingsprojekter, lokale og kommunale tiltag og indsatser mv. – af interesse for alle parter.

Baggrund

Partnerskabsaftalen er styret af følgende dokumenter

- Bekendtgørelse om uddannelse til professionsbachelor som lærer i folkeskolen
- Læreruddannelsens studieordning og bestemmelserne om praktik
- Folkeskoleloven

- Aftale mellem Uddannelsesministeriet og Kommunernes Landsforening om samarbejde mellem professionshøjskoler og kommuner om praktik i læreruddannelsen, dateret 24. maj 2013

For at målet om 'mere folkeskole i læreruddannelsen' og en 'bedre og styrket praktik' kan realiseres, indgik Ministeriet for Uddannelse og Forskning (UFM) og Kommunernes Landsforening (KL) den 24. maj 2013 en aftale om, hvordan og under hvilke vilkår opgaverne med praktikvirksomhed håndteres mellem kommunerne, skolerne og læreruddannelsen. Af aftalen mellem UFM og KL fremgår de betingelser, der gælder for parterne i denne partnerskabsaftale.

Som følge heraf er partnerskabsaftalen todelt: Den handler grundlæggende om samarbejdet om *praktikvirksomhed*, som både omfatter *praksissamarbejde* og *praktik*.

Praktik

I læreruddannelsens bekendtgørelse forstås praktik som et selvstændigt fag, der både har *en praktisk pædagogisk og en analytisk dimension*. Omfanget er i alt på 30 ECTS og faget har egne kompetencemål – med progression i færdigheds- og vidensmål og prøver efter hvert af de 3 praktikniveauer. Praktikperioderne, som typisk har et omfang af 10 ECTS/6 uger og placeres så de giver mening i forhold til de studerendes øvrige studieforløb – i dialog med praktikskolerne. Prøverne afvikles i forlængelse af praktikperioderne – således at de studerende har tid til at færdiggøre deres praktikopgave. Ved prøverne deltager som eksaminatorer en underviser fra læreruddannelsen og en praktiklærer. Det kan være den konkrete praktiklærer, en anden praktiklærer fra skolen eller en lærer med tilsvarende kompetencer.

De nærmere og mere konkrete bestemmelser om og indholdsbeskrivelser af praktik fremgår af Praktiknøglen, der indgår i studieordningen og findes på UCN's hjemmeside (www.ucn.dk). Organisering og administration af praktikforløbene foregår for både læreruddannelsens og praktikskolernes vedkommende på Professionshøjskolernes Praktikportal (www.uc-praktikportal.dk)

Praksissamarbejde

I modsætning til praktik er praksissamarbejde ikke et selvstændigt fag i læreruddannelsen. Praksissamarbejde er snarere et kendetegn ved undervisning i en professionsuddannelse som læreruddannelsen. Alle fag i læreruddannelsen skal "skabe en kobling mellem teori og praksis med henblik på, at den studerende erhverversig teoretisk funderede praktiske færdigheder (..)" (BEK nr. 1068). Hensigten er, at de lærerstuderende og deres undervisere etablerer samarbejder med skoler, lærere og elever – eller omvendt. På den måde bliver der tale om et win-win-samarbejde.

Praksissamarbejde kan have mange former lige fra elektronisk kommunikation og udveksling af materialer til aktiviteter i samme rum – enten på skolen, på læreruddannelsen eller i lokalområdet og i naturen. På samme kan samarbejdet have en kortere eller længere udstrækning. Indholdet vil typisk knytte an til undervisning, forskning- og udviklingsarbejde eller have karakter af fælles undersøgelse og eksperimenter. I Praktiknøglen på UCN's hjemmeside findes et inspirationsmateriale.

Det konkrete praksissamarbejde aftales med den enkelte skolens ledelse og gennemføres før eller efter praktikforløb. Praksissamarbejde kan også foregå i semestre, hvor der ikke er praktik – og være et resultat af en aftale mellem en lærer, en klasse eller et team og en underviser og et hold på læreruddannelsen.

Indsatser i Vesthimmerlands Kommune

Skolerne i Vesthimmerlands Kommune deltager i Program for Læringsledelse.

Program for Læringsledelse er et partnerskab bestående af tretten kommuner, Laboratorium for forskningsbaseret skoleudvikling ved Aalborg Universitet og Center for Offentlig Kompetenceudvikling. I programmet deltager ca. 240 skoler, ca. 75.000 elever, deres forældre og godt 9.000 medarbejdere.

I programmet er der tre dataindsamlinger i 2015, 2017 og 2019. Der indsamles data fra eleverne, lærerne, klasselærerne, pædagogerne, forældrene og ledelsen.

Programmet har som sit overordnede mål, at de deltagende skoler efterlever skolereformens mål.

En vigtig antagelse i forbindelse med programmet er, at arbejdet med forbedring i en pædagogisk kontekst kræver en kollektiv og sammenhængende indsats, samt at brug af viden fra data og forskning kan være et vigtigt element i arbejdet med forbedring, ligesom arbejdet med forbedring kan være et vigtigt afsæt for anvendelse af data og forskningsbaseret viden i praksis.

Program for læringsledelse er først og fremmest et kompetenceudviklingsprojekt, dette betyder, at der i programmet er forskellige praksis- og teambaserede kompetenceudviklingsforløb, som gennemføres i løbet af projektperioden. Skolerne har med baggrund af deres datamateriale udvalgt temapakker, som personalet arbejder med. Forvaltningen besluttede i forbindelse med første kortlægning, at alle medarbejdere skulle arbejde med Chanceulighed, fattigdom og sociale problemer i skolen. På baggrund af datamaterialet i anden kortlægning har forvaltningen besluttet, at alle medarbejdere skal arbejde med temapakkerne omkring forældredeltagelse.

Arbejdet med disse kompetenceudviklingsforløb sker med afsæt i eksisterende forskning omkring lærere og pædagogers professionelle læring og udvikling.

Skolerne i Vesthimmerlands Kommune arbejder med en **udviklingsplan – 2022 planen**.

Udviklingsplanen for skole og dagtilbud i Vesthimmerlands Kommune skal være den samlende paraply for arbejdet med at samle såvel nationale som kommunale initiativer og indsatser. Udgangspunktet er at sikre maksimal læring, trivsel og udvikling for alle børn i 0-18 års området. Alle eksisterende og kommende indsatser skal have dette udgangspunkt som fokus, hvorved der også vil ske en prioritering af kompetenceudvikling og øvrige midler i forhold til udviklingsplanen.

Udviklingsplanen består af 9 indsatsområder:

1. Status på folkeskolereformens indsatsområder
2. Digitalisering
3. Program for Læringsledelse
4. Inklusion/eksklusion

5. PLC- Vesthimmerland
6. Gode overgange
7. Kvalitet i dagtilbud
8. Tidlig indsats
9. Tosprogede

Til hver indsatsområde er der vedtaget politiske effektmål, som skole, institutioner og forvaltning arbejder med at opfylde.

Der udarbejdes en ny **matematikpolitik** samtidig med, at lærerne tilbydes kompetenceløft i matematik. Læsepolitikken revideres, lærere og pædagoger tilbydes kursusforløb i CD ord, der uddannes CD ord instruktører på hver skole. Disse tiltag for at understøtte arbejdet med at løfte elevernes resultater i **læsning og matematik**, samt folkeskolens formål om, at alle elever skal blive så dygtige de kan. Endvidere udarbejdes en ny digitaliseringsstrategi. Hovedparten af skolerne og dagtilbuddene arbejder med et toårigt profilskole/profilinstitutions forsøg.

Arbejdet med Program for Læringsledelse er beskrevet ovenfor.

I efteråret 2017 arbejdede Vesthimmerlands Kommune med en mini analyse på **specialundervisningsområdet**, da der var en stigning af elever til specialklasserne. Minianalysen pegede på nogle tiltag, hvilket blandt andet har udmøntet sig i fyraftensmøder for alle medarbejdere i dagtilbud og skoler. Endvidere er der iværksat tiltag for at understøtte, at eleverne kan inkluderes i almenområdet.

PLC som et omdrejningspunkt for skolernes læringsmiljø er også et opmærksomhedsfelt på skolerne, herunder inddragelse af vejledernes kompetencer.

Gode overgange og kvalitet i dagtilbud kommer på dagsordenen i forbindelse med den nye dagtilbudsaftale.

Tidlig indsats er et indsatsområde i samarbejde med PPR og Familieafdelingen, da der er indgået samarbejde om Vesthimmerlands modellen – en indsats, der beskriver, hvordan skole/dagtilbud, CPP og Familieafdelingen arbejder i de tværfaglige teams.

Tosprogede fylder generelt ikke meget i Vesthimmerlands Kommune, dog er der områder, hvor der er flere tosprogede, både i børnehaverne og skolerne. En særlig opmærksomhed har integrationen af østeuropæere fået. Undervisningen af tosprogede er et kursustilbud udbudt i skoleårene 2018/2019 og 2019/2020.

Praksissamarbejde

I Vesthimmerlands Kommune arbejder PPR p.t. på skolerne med følgende indsatser:

Minidiamanten.

Minidiamanten er et undervisningsforløb i indskolingen målrettet arbejdet med vredeshåndtering og fællesskab. Minidiamanten er et undervisningsforløb udviklet i Rødovre Kommune. Forløbet er rettet mod grupper og skoleklasser af børn i alderen 5-9 år. Undervisningsforløbet har fokus på vrede og andre følelser. Det er på det ene side rettet mod at styrke fællesskabet i gruppen/klassen og dermed understøtte

inklusionen. På den anden side er det rettet imod at styrke børn i hensigtsmæssige måder at håndtere svære følelser. Målet for minidiamanten er, at styrke børns forståelser af, deres egne og deres kammeraters måder at reagere, håndtere og handle på.

Undervisningsledelse.

Center for Psykologi og Pædagogik (CCP) (PPR) i Vesthimmerlands Kommune har et bud på, hvordan et koncept om Undervisningsledelse inviterer til inklusionstænkning og skaber de bedste mulige rammer for et læringsmiljø i folkeskolen.

Undervisningsledelse er henvendt til personalet i skolernes indskolinger. Forløbet består af tre workshops. Den første med ledelsen, hvor CPP informerer om planen og baggrunden for konceptet på netop deres skole. Det pædagogiske personale arbejder med "vores årgang" ud fra appreciative inquiry metodik, hvorved der skabes en fælles forståelse af, hvordan man som årgangsteam tænker, at årgangen skal se ud. Derefter er der to workshops indeholdende arbejdet i det professionelle læringsfællesskab, hvor opgaverne i teamet fordeles. Desuden arbejdes med at sikre en "pædagogisk orden". Ingen kan lære i kaos og tilfældighed og en kompleks arena som klasseværelset, kalder på disciplinering for at kunne fungere. Eleverne har brug for tydelige, synlige voksne, der viser omsorg ved at påtage sig det overordnede ansvar for elevernes trivsel i klassen. Den tredje workshops formål er at formidle denne viden til personalet samt understøtte at personalet tilsigter en "fælleshed" i brugen af pædagogiske metoder til at opnå en større grad af eksplicite forventninger til eleverne og brug af kompleksitetsreducerende pædagogisk struktur i klasserne.

På baggrund af ovenstående dokumenter er det aftalt

Rammerne for samarbejdet

En partnerskabsaftale er et udtryk for et samarbejde, hvor de forskellige parter har forskelligt ansvar. Disse ansvarsområder fremgår nedenfor:

Om ansvar og samarbejde mellem kommune og læreruddannelsen

- Kommunen udvælger en eller flere kontaktpersoner, som varetager det overordnede samarbejde om praktikvirksomhed med læreruddannelsen.
- Kommunen udvælger de praktikskoler, som skal indgå i samarbejdet.
- Kommunen fordeler det udbetalte refusionstaksameter som honorar til praktiklærerne.
- Kommunen sikrer, at der på alle skoler, hvor der kommer studerende i praktik, er uddannede praktiklærere/praktikvejledere. Hvis dette ikke er tilfældet udarbejder kommunen en plan for kompetenceudvikling af praktikskolernes lærere.
- Læreruddannelsen ved UCN udbyder hvert år PD-modulet Praktikvejleder til læreruddannelsen – samt praktiklærerkurser
- Læreruddannelsen tilbyder løbende opdatering af praktiklærere/praktikvejledere som er medlemmer af praktikvejleder-netværket
- Læreruddannelsen opfordrer uddannede praktiklærere til at søge beskikkelse som censorer i faget praktik.

- Læreruddannelsen og kommunen/skolerne aftaler omfang, ansvarsfordeling og rammer for den fortsatte evaluering og kvalitetssikring af praktikken.

Om ansvar og samarbejde mellem skolens ledelse, lærere og Læreruddannelsen

- Skolen udarbejder en obligatorisk uddannelsesplan, hvori den beskriver, hvordan, der arbejdes med praktik på skolen – og hvordan den forstår sig selv som et uddannelsessted. I uddannelsesplanen fremgår det desuden, hvilke krav skolen stiller til de lærerstuderende i praktik, hvad de studerende kan forvente sig af skolen og hvordan skolen og praktiklærerne støtter og vejleder de studerende i arbejdet med kompetencemålene.
- Skolen udnævner en praktikkoordinator, som organiserer praktikken på skolen, og som er læreruddannelsens kontaktperson på skolen.
- Skolelederen udvælger de teams og lærere, der varetager opgaverne med praktik og praksissamarbejde.
- Skolen sikrer, at de studerende kun kommer i praktik hos lærere, der har linjefag eller tilsvarende kompetencer.
- Læreruddannelsen tilbyder vejledning og støtte til praktikskolen og praktiklærerne i forbindelse med håndtering af opgaver med praktik – herunder arbejdet med Praktikportalen.
- Skolen organiserer de studerendes praktik i overensstemmelse med studieaktivitetsmodellen, så de er fuldtidsstuderende i praktik - så arbejdsbyrden svarer til ca. 40 arbejdstimer pr. uge. De studerendes tilstedeværelse tilstræbes at ligne de faste læreres, så praktikoplevelsen bliver så virkelighedsnær som mulig.
- Der er plads og tid til, at man både kan arbejde som lærer og som studerende i praktik. I den forbindelse fastlægger skolen med udgangspunkt i studieaktivitetsmodellen, hvilke aktiviteter den studerende skal deltage i ud over forberedelse, gennemførelse og efterbehandling af undervisning samt vejledning. Det drejer sig bl.a. om observation af undervisning, deltagelse i elevsamtaler, teamsamarbejde og samarbejde med skolens ressourcepersoner samt med forældrene.
- Praktiklærerne har kontakt med de studerende allerede fra skoleårets/studieårets begyndelse, og følger dem gennem hele praktikperioden.
- Læreruddannelsen tilknytter undervisere til de studerende i praktik, og disse undervisere varetager samarbejde og kommunikation med de studerende og praktiklærerne – bl.a. på Praktikportalen, ved trepartssamtalen og i forbindelse med vejledning på praktikopgaven og til prøven.
- Skolen og læreruddannelsen samarbejder om planlægningen og gennemførelsen af prøverne – i forhold til bestemmelserne i Praktiknøglen
- Efter aftale med læreruddannelsen kan praktikskolen tilbyde studerende at forestå undervisning af elever ud over de egentlige praktikperioder. Kravet er, at denne undervisning er planlagt i god tid, at læreruddannelsens undervisere deltager som vejledere, og at der er ansvarlige ledelsesrepræsentanter til stede på skolen i den pågældende periode.
- Hvert år afholdes der møde mellem læreruddannelse, skolernes ledere og praktikkoordinatorer om gennemførelse og evaluering af årets praktik.

- Generelt gælder det for samarbejder ud over praktik, at læreruddannelsen aflønner underviserne i læreruddannelsen og kommunen aflønner praktiklærerne.

Om det øvrige samarbejde

Hvert 4. år afholdes møde mellem kommunens skoleafdeling, skolelederne i kommunen og praktiklederne og ledelsen af læreruddannelsen i UCN. På mødet

- Evalueres og revideres denne aftale
- Fastlægges rammerne for det fortsatte samarbejde mellem kommunen, (udvalgte) skoler og læreruddannelsen.

Det er ligeledes aftalt, at læreruddannelsen kan indgå aftaler med udvalgte skoler om pædagogiske indsatser i relation til skolen og læreruddannelsen, herunder særlige forsknings- og udviklingsarbejder.

Generelt gælder det for samarbejder ud over praktik, at læreruddannelsen aflønner underviserne i læreruddannelsen og kommunen aflønner praktiklærerne.

Aftalen her er indgået i november 2018

Aalestrup den

Aalborg den